

O A S E

De mens is nog niet half zo inventief als de natuur, maar begint nu op een intervisieachtige manier toch van andere levende wezens te leren. Na aanvankelijk vooral op een eigen egocentrische manier geproduceerd te hebben en nogal verkwistend met grondstoffen te zijn omgegaan, gaat het bedrijfsleven langzaam overstag. De natuur wordt steeds meer als voorbeeld genomen en niet zelden

FOTO: A. LENDERS

wordt geschiedenis geschreven aan de hand van natuurlijke uitvindingen. Zo worden bijvoorbeeld tegenwoordig bioplastics (schrilks) gemaakt van garnalenchitine, die net zo sterk zijn als nylon en aluminium, maar slechts half zo zwaar. De unieke flexibiliteit en stevigheid van de insectenhuid geeft daarbij het voorbeeld. Zo zijn er meer gevallen te noemen waar de natuur het duidelijk wint van de techniek. Denk aan de unieke elasticiteit van spinrag of aan de zuigkracht van gekkotenen waarmee het dier probleemloos over een glazen plaat omhoog loopt.

Dergelijke voorbeelden uit de natuur worden vaak aangehaald om een statement te maken in het belang van het behoud van biodiversiteit. Het argument van natuurbeschermers is dat soorten zullen uitsterven voordat hun bijzondere eigenschappen ter menselijk nut kunnen worden aangewend.

Dat je hiermee politici kunt overtuigen, lijkt me onwaarschijnlijk. Ik geloof niet in fabeltjes. Het zou namelijk betekenen dat politici oog hebben voor de verre toekomst en dat is een contradictie in terminis. Tegelijk geeft het aan dat natuurbeschermers nieuwe wegen zoeken en bewust aansluiten bij maatschappelijke belangen. Ze gaan zo mee in het clientèledenken dat alleen de menselijke soort paait. De eigen entiteit van planten en dieren wordt volledig genegeerd en ondergeschikt gemaakt aan eigenbelang.

We zadelen ons nageslacht op met een generatievloek aldus Herman Vuisje in de NRC begin januari 2015. Hij stelt dat de idealistische samenleving van de jaren zestig van de vorige eeuw inmiddels volledig plaats heeft gemaakt voor egocentrisch en economisch denken. De enige uitzondering hierop vormt volgens hem de ongetemde zorg voor onze kinderen, maar ook die heeft een beperkte reikwijdte. Het comfort van de babyboomer wil nog wel in beperkte mate afstralen op het eigen nageslacht in de vorm van leningen voor materiële zaken, zoals de aankoop van een huis of auto. De comfortabele zeepbeleconomie heeft evenwel geen oog voor klimaatverandering,

energievoorziening, bevolkingsgroei en voedselproductie.

Door natuurbescherming te plaatsen in menselijk nut zijn ook de laatste idealisten meegezogen in de stroom der hebberigheid. We zien natuurterreinbeheerders naar wegen zoeken om het publiek te behagen; ze verliezen daarbij niet zelden de echte natuurbelangen uit het oog. Dat dit voortkomt uit geldgebrek is

rechtstreeks te koppelen aan ons stemgedrag. Het is de overheid die moedwillig die beweging in gang heeft gezet en bewust de levensader naar een gezonde natuurlijke omgeving heeft afgeknepen. Het doet me pijn om te constateren dat in het recente politieke verkiezingsgekrakeel de aandacht voor natuur en leefmilieu tot nihil is teruggebracht, een dolksteek in het hart van toekomstige generaties. Partijen die zich tot voor kort als hoeders van natuur en milieu etaleerden lopen nu in het spoor van de banken. De gekozen beschermers van ons erfgoed verkwanselen hun afkomst voor een zogenaamd betere toekomst. Het juk van Rupsje Nooitgenoeg voor natuur is zwaar, dat bij de *payoff* voor ons nageslacht echter aanzienlijk zwaarder. De ecologische voetafdruk van Nederland verpulvert inmiddels de leefomgeving van een gebied dat driemaal zo groot is.

Geloofd de politiek nog in andere wegen? Het riedeltje is bekend: uitkleding van de zorg, hoge werkloosheid, magere economische groei, stagnerende woningmarkt, opkomend terrorisme, ondermaats onderwijs. De banen worden opnieuw geplaveid, de welvaart zal niet stoppen. Vooralsnog heerst er alleen maar onvrede. Bij de kiezer werkt het onderbuikgevoel. De wereld is rond, ultrarechts en uiterst links raken aan elkaar. Daarmee maakt het niet meer uit op wie je stemt.

De laatste natuurminnende burgers trekken de natuur naar zich toe en versieren hun woningen met groen. Dorpen worden de laatste oasen in het kale landschap. De natuur wordt nagebootst in aquaria en terraria. De overheid houdt nauwlettend de spelregels in het oog. Afbreuk aan natuur in ontwikkelingslanden kan onder geen beding toegestaan worden. Ondertussen worden onze eigen natuurreservaten uitloopgebieden voor honden, crossbanen voor bikers en speelballen voor politici. Ben ik de laatste roepende in de woestijn of staan we met zijn allen nog één keer op?